



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1707

Dubium III. Quæ requiratur materiam voti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42515

illarum absentiam sub conditione fuisse inclusam nec ne, tum enim etiam possidet Votum contra excusationem dubiam.

396 §. 15. Si dubites, an executio Voti sit possibilis nec ne, teneris tentare, nisi tibi inde impenderet valde grave incommodum, nam uti Leges humane non obligant cum valde gravibus incommodis, ita multò minùs Vota, quæ sunt Leges privatae, quas sibi homines imponunt.

397 §. 16. Si dubites, an votum tuum sit de re bona an mala, *Sanch. Sor. Bonac. Tamb. Castrop. D. 3. P. 12. n. 2.* absolutè docent non obligare; & videtur certum cum *Gob. num. 392.* non obligare ad executionem, si nec Superior nec vir doctus interrogari, nec actio differri possit, quia nemo tenetur se exponere periculo peccandi; *Suar. tamen Fill. aliique cum Dian. P. 4. T. 3. R. 13. & Ovied. num. 73.* fatentur quidem non teneri actu exequi, attamen votum valere, donec à Superiore dispensetur vel declaretur esse invalidum, certus enim est se vovisse, & incertus, an DEUS acceptaverit, ergo tenetur inquirere.

398 §. 17. Si voveris, & dubites, an expleveris, teneris, uti omnes norant, quia Votum possidet, & obligationi certæ non satisfit per solutionem dubiam. Vide dicta de Juramento à n. 307.

D U B I U M III.

Quæ requiratur materia voti.

399 **R** *Esp.* Ea debet esse possibilis; (cùm impossibile nec efficaciter possit intendi, nec ad illud sit obligatio) & non solum bona, sed etiam melior quàm oppositum, sive ejus omisio; quippe finis intrinsecus voti est, hono-

honorare per hoc Deum ; id autem non potest fieri , nisi offeratur illi aliquid gratum ; gratum autem esse non possit, ut quis obligetur ad relinquendum id, quod est melius. *Sanch. Lib. 4. Moral. Cap. 7. Laym. Navar. & alii. Unde resolves.*

I. Invalidum est votum nunquam peccandi venialiter , cum id moraliter & ordinariè sit impossibile. Aliqui tamen volunt, sic voventem teneri isto voto ad vitanda mortalia, & venialia graviora, de quo *Scholastici, Navar. c. 12. num. 65. Suar. L. 2. Cap. 3. Sanch. de Matrim. L. 9. d. 35.*

II. Invalidum est votum de re vana, vel inutili, vel indifferente , nisi ex circumstantiis, aut fine fiat bona, quia Deo displicet stulta promissio, & hinc eam non acceptat, ac peccat venialiter talia vovens ; ut v. g. si quis decidens ex equo, voveat non ampliùs equum ascendere. *Nav. c. 12. Sanch. 4. Mor. Cap. 7.*

III. Invalidum est vovere mala : & qui vovet mortale, peccat mortaliter, qui autem veniale, eum venialiter tantùm peccare dicit *Sa, Sylv. & c. V. Juramentum* : licet mortaliter peccare velit *Cajetan. V. Votum & Lesß. Lib. 2. Cap. 40. num. 39,* quod videtur probabilius.

IV. Invalidum est votum, cui adjungitur finis, vel alia circumstantia mala, tenens se ex parte rei votæ; ut v. g. vovet quis eleemosynam ad obtinendam vanam gloriam , aut impetrandam per eam victoriam injustam, felicem successum furti, adulterii &c, aut in gratiarum actionem pro successu talis peccati : quia datio eleemosynæ in talem finem, est actio blasphema, quasi Deus peccata promoveat ; ideòque non potest esse

- 23 materia voti. *Cajet. Navar. c. 12. Sanch. c. 6.*
 23 *Laym. L. 4. T. 4. c. 2. n. 6. Fill. T. 26. n. 48.*
 23 V. Validum autem est, etsi ei adjungatur finis
 23 vel alia circumstantia mala, tenens se tantum
 23 ex parte voventis; ut v.g. si quis ex vana gloria
 23 aut ex ira erga importunum mendicum, voveat
 23 ei dare eleemosynam: quia tunc res ista bona est
 23 quam vovet, licet ipse voveat malè,
 23 cum peccato. *Ibidem.*
 23 VI. Validum item est Votum factum ex affectu
 23 erga rem bonam, ut bona est, etsi conjunctum
 23 cum causa mala: ut si quis voveret eleemosynam
 23 si ex duello evaserit salvus; si non capiatur
 23 in furto; si filius sibi nascatur ex adulterio, quod
 23 parat, &c. licet enim duellum, furtum, adulterium
 23 velle, malum sit, tamen his positis non læduntur
 23 non infamari, prolem gigni, mala non sunt, sed
 23 Dei dona: & Votum non cadit super ista mala
 23 sed super hæc bona, considerata (ut ponitur
 23 quatenus in se bona sunt. *Navar. Laym. l. c.*
 23 VII. Invalidum est, & veniale peccatum
 23 vovere bonum, quod est impeditivum boni
 23 majoris, ut præsertim sunt vota contra consilium
 23 Evangelica; ut v.g. manere in sæculo, ducere
 23 uxorem, ire ad militiam, facere mercaturam
 23 *Navar. n. 29. Suar. Fill. n. 58. Sanch. & alii.*
 23 VIII. Si tamen aliquod bonum per se, & absolute
 23 tunc minus, fieret per accidens majus bonum
 23 tunc talia vovere valet, ut v.g. si quis videret
 23 susceptionem Ordinum sibi damnosam. *v. Bon. p. 1.*
 23 IX. Matrimonium ordinariè invalidè voveatur,
 23 quia ordinariè melior est cælibatus. Dixi ordinariè
 23 quia validè vovetur, I. Si quis ad hoc obligetur,
 23 ut quia finè injuria aut gravi infamatione
 23 sponsæ vel liberorum ex ea conceptorum,
 23 à sponsæ

à sponsalibus non potest recedere. 2. Si id Reip. ^{cc}
 valde utile futurū existimetur, ut, quia v.g. ex eo ^{cc}
 speratur pax inter Principes, conversio hæreti- ^{cc}
 corum, Regni tranquillitas. 3. Si quis ob fragili- ^{cc}
 tatem, & inveteratam consuetudinem peccandi ^{cc}
 adeo fit pronus ad lapsum, ut prudentes judicent ^{cc}
 consultum ei esse, ut nubat; in quo tamen ultimo ^{cc}
Laym. & alii dissentiant. v. Bonac. l.c. Fill. num. 61. cc
Nayar. Suar. l.c. Laym. num. 12.

A D D E N D A.

Q. 107. *An votum de re partim possibili 400*
partim impossibili, partim apta partim inepta,
fit validum. R. Si expressè nolueris obligari
 ad partem, nisi obligareris ad totum, ad nihil obli-
 garis, uti patet: si autem non constet de hac expresa
 voluntate, attendenda est materia promissa, nam
 si hæc sit divisibilis, & materia possibilis vel apta
 spectato communi usu vovendi non pendeat
 à materia impossibili vel inepta, votum obligabit
 quoad partem possibilem vel aptam; si autem
 partes inter se copulari soleant, non obligabit:
 item, si inter partes una est principalis, altera
 tantum accessoria, si principalis etiam sola sit
 possibilis vel apta, votum obligat; si sola accessoria
 sit possibilis vel apta, votum non obligat, v.g. vovisti
 pauperibus dare centum, & non potes nisi viginti,
 teneris ad hos viginti, quia est pars tibi possibilis,
 & ex communi usu divisibilis; è contrà vovisti
 confiteri, & consequenter etiam dolere de peccatis,
 si confiteri non possis, etiam non teneris dolorem
 de peccatis elicere: item, vovisti jejunare in pane
 & aqua, si potes jejunare, sed non sine pane & vino,
 ieneris; vovisti ire Romam nudipes, potes Romam
 ire, sed non nudipes, hinc ire teneris; è contrà
 Q5 vovisti

vovisti certo die jejunare , si eo die non pot
 jejunare, etiam non teneris abstinere à carnibus &
 Ita *Suar.* L. 2. c. 2. *Sanch.* L. 4. c. 10. n. 7. *Laym.* L.
 T. 4. c. 2. n. 3. *Castrop.* P. 8. §. 1. n. 10. *Tamb.* L. 3. c. 15.
Illsung T. 5. n. 90. *Gob.* à n. 76.

401 Q. 108. *An votum nunquam peccandi*
de materia apta. R. §. I. Votum nunquam peccandi
 mortaliter, item votum non peccandi venialiter
 deliberatè, item non peccandi certo genere venia-
 lium, v. g. mendacio, est validum: notat tamen res
Suar. c. 3. n. 3. facile dispensandum esse in talibus
 votis, eò quòd communiter plus periculi habeat
 quàm utilitatis, unde multò cautiùs emitti debent.

402 §. 2. Circa Votum nunquam ampliùs peccandi
 in genere, nec mortaliter nec venialiter, tres sunt
 sententiæ, 1. dicit talem voventem obligari
 ad vitanda mortalia & venialia deliberata, tum
 quia hæc pars est ab altera separabilis & moraliter
 observari potest , tum etiam quia tale votum est
 virtualiter triplex , quorum uno vovisset vitare
 mortalia, altero venialia deliberata, tertio venialia
 etiam indeliberata, de mortalibus autem & venia-
 libus deliberatis obligaret , neque prima voti
 debent vitari per posterius, quia *utile per inutile*
vitari non debet, uti habet regula Juris, & *Interpre-*
tatio facienda est pro valore actûs, ut tantum valeat
quantum potest, uti habet altera regula Juris, ita
Suar. num. 16. defendens hanc sententiam velut
 omnino probabilem. 2. quam *Suar.* dicit esse
 etiam probabilem & practicè tutam , tenet
 talem ad nihil obligari ex voto, tum quia materia
 illius est collectio mortalium & venialium cavendi-
 dorum , quod est impossibile ; tum etiam
 quia alioquin etiam obligaretur ad fugam
 certorum venialium minùs deliberatorum ,

quæ adhibitâ speciali attentione vitari possent, nam etiam illa materia est moraliter possibilis observatu, ita *Sanch. c. 5. n. 10. 3.* melius distinguit, nam si habuerit expressam voluntatem non obligandi se ad fugam mortalium, nisi simul obligaretur ad fugam omnium venialium, Votum est irritum, uti patet, quia vovit rem moraliter impossibilem; si autem voluerit se divisibiliter obligare, & quantum obligari potest, tenebitur ad fugam mortalium, hæc enim est materia possibilis, ita *Castrop. num. 8.*

Q. 109. *Quid ergo dicendum sit de voto vitandi* 403
omnia etiam venialia. R. Suar. supra docet velut probabile, quod Votum hoc obliget ad vitanda, non tantum venialia deliberata, sed etiam absolute ad vitandam partem illam quorumcunque venialium, quam vovens sibi secundum prudens arbitrium determinaverit, sicut qui vovit jejunare per integrum mensem, & non potest nisi per medium, tenetur sibi secundum prudens arbitrium determinare priorem vel posteriorem partem, aut eligere dies interpolatos: è contra *Sanch. Busenb. & alii* absolute id negant ob rationem antè datam; si tamen voverit vitare omnia venialia, quantum in se erit, putat *Sanch. n. 13. & Lesf. de Just. L. 2. c. 40. n. 31.* vi voti teneri ad cavenda omnia, saltem adhibendo specialem curam majorem, nam propositum de his omnibus vitandis & de diligentia tali adhibenda est validum, ergo etiam votum: sed *Castrop. n. 9. & 12.* utrumque negat, quia omnia vitari non possunt, ergo omnia ex vi voti non comprehenduntur, ergo votum ad omnia & singula nunquam potest esse determinatum, ergo etiam ex vi voti non potest exigi, ut hæc præ illis mihi determinem vitare, & sic solvi-

solvitur argumentum *Suar*: nam disparitas est
quòd votum jejunii ex vi sua comprehendit
& determinatum sit ad omnes & singulos dies
illius mensis, & consequenter vi illius exigitur
ut hos mihi determinem observandos præ illis
si observare non possim omnes. Ad rationem
Sanch. disparitas est, quòd votum, & non propo-
situm, inducat obligationem, quæ semper debet
de re humano modo cognoscibili, hoc autem
votum esset de re humano modo incognoscibili
quia nemo unquam poterit scire, an debitam dili-
gentiam adhibuerit, præsertim in peccatis, quæ
minùs advertenter fiunt. *Si dicas*, Præceptum natu-
rale obligat ad omnia venialia etiam indeliberata
vitanda, ergo etiam potest obligare votum
R. N. conseq: ad obligationem Præcepti naturalis
sufficit Potentia physica implendi, habet autem
homo potentiam physicam cavendi omnia venialia
lia, è contrà obligatio voti, cum sit libera
à vovente ipso, respicit potentiam ejus moralem
non enim voluit se obligare ad aliquid morale
impossibile; homo autem non habet potentiam
moralem ad cavenda collectivè omnia venialia
Vide dicta Lib. I. à num. 780.

404 Q. II. *Ad quid teneatur, qui vovit confiteri
omnia venialia.* R. Tenetur confiteri ea, quæ fecerit
& memoriæ occurrant: quòd si aliqua præterea
post Confessionem occurrant, expectare potest
sequentem Confessionem, licet communicare
velit, nam votum debet censerit factum de illis
quæ ante Confessionem memoriæ occurrerent
ita *Sanch. c. 5. n. 20.*

405 Q. III. *Quid præterea notandum sit circa materiam
voto aptam vel meliorem.* R. Seqq. §.
An materia sit voto apta vel inepta, judicandum est
no

non ex tempore, in quo, sed pro quo fit votum, sic in naufragio voves Confessionem, quamvis pro tempore, in quo es, materia fit impossibilis, est tamen possibilis pro tempore, pro quo voves, nempe cum evaseris, hinc ligat votum, ita *Tambur. L. 3. c. 15. §. 5. num. 5.*

§. 2. Quando materia, dum voves, non est apta ⁴⁰⁶ pro eo tempore, pro quo voves, licet postea fiat apta, votum non fit validum, nam quod initio fuit invalidum, tractu temporis non convalescit, v. g. si ex fine malo vel indifferente vovisti non adire certam domum, quamvis postea fieret lupanar, non tenereris eam vitare ex voto, quod se ad hoc motivum non extendebat, *Tamb. à num. 7.* Aliud est in casu, quem posuimus *num. 375,* ibi enim erat idem finis & idem motivum intra tempus, quod comprehendebatur à voto.

§. 3. Quando materia antè, cum fieret votum, ⁴⁰⁷ apta, per tempus fit inepta, votum per hoc tempus suspenditur; sic si vovisti non adire istam domum ob certam puellam, quæ ibi est, & tibi facit periculum, si ea absit, votum suspenditur, potesque domum ingredi; si ea redeat, votum redit; si ea moriatur, votum omnino cesfat. Quod si puella alia etiam periculofior eò veniret aut rediret, non tenereris vi voti vitare, nam ad hanc non extendebat se tuum votum initio, ergo nec postea, *Tamb. supra.*

§. 4. Ut aliquid dicatur esse impeditivum ⁴⁰⁸ majoris boni, ideoque votum fit invalidum, non est satis, quod sit impeditivum majoris boni cujuscunque, sic enim vix ulla vota valerent, cum semper dari possit aliquid melius impossibile cum illo, quod vovemus, sed debet esse impeditivum majoris boni, quod vovens habeat tunc, cum vovet; item secundum *Gob. num. 70.*

Votum

Votum debet esse de re meliori, quàm sit res illi cui privativè & directè opponitur res voto promissa, hinc valet votum perpetuò servari in hospitali, quamvis te impediatur à Religione, quòd sic servire melius est, quàm non servire; è contra votum nubendi, per se loquendo, non valet, quòd impedit cœlibatum, quem habes, & qui de se melior est quàm connubium, etiamsi voveris connubium cum paupere puella, inquit *Tamb.* num. 4. & 6; de isto tamen voto non nubendi videri potest etiam *Gob. T. 10. n. 42. & 406.* *T. 11. à n. 270.* Addit *Tamb. §. 1. n. 5.* contra *Sanch.* n. 24. Votum prius factum valere, quamvis postea voveas aliquid melius impossibile cum prioris poteris tamen, si voles, illud prius votum commutare in posterius.

409 §. 5. *Valent. Sanch. & alii cum Rayn.* putant ad valorem voti sufficere, si res votiva in se absolutè melior, quamvis non sit melior etiam respectivè ad voventem, prout est particularis persona, sed meritò contradicunt alii cum *Gob. n. 10.* & cum *Moya T. 2. q. 1. n. 18.* cùm enim vovens hanc suam actionem vel omissionem devoveat, hæc non acceptatur à Deo, si hinc & nunc non sit Deo gratior quàm oppositum: deinde ad intentionem voventis parum attinet, quòd res aliis sit melior, si non sit talis, cùm voto suo tendat in utilitatem suam, & hæc ipsa est majus beneplacitum Dei, cujus voluntas est nostra singulorum sanctificatio.

410 §. 6. Si quis sic voveat, *hodie vel jejunabo me inebriabo*, totum votum est irritum, quòd ut valeret, deberet voventi esse libertas ad eligendum utrumlibet, malum autem nemo potest eligere, *Sanch. c. 10. num. 17. Castrop. p. 8. n. 10. Gob. num. 79.* Si tamen intentio voventis est

conco
si a
se in
cum
fueri
cio
disju
præf
cum
eligi
§.
ero C
nulla
meli
gion
pote
com
miti
ad al
riun
nor
ingr
nici,
Burg
quia
non
ram
valio
meli
dein
facer
neut
Tam
S. F
prio
conco

conditionata tantum, ita ut voveret jejunare, si ante prandium non haberet voluntatem se inebriandi, votum valeret, ita iidem Authores cum *Tamb. c. 15. §. 5. n. 9.* In dubio autem, an intentio fuerit disjunctiva an conditionata, quamvis suspicio esset pro conditionata, censeri debet fuisse disjunctiva, tum quia verba erant disjunctiva, præsumi autem debet, quod mens concordaverit cum verbis; tum etiam, quia in dubiis minimum eligi potest.

§. 7. Si quis sic voveat, *non ero Religiosus, vel 411*
ero Carthusianus; item, *voveo esse Carthusianus vel nullus Religiosus*, votum probabiliter valet, quia melius est esse conditionatè obligatum ad Religionem, quàm nullo modo, *Laym. Sanch. Gob. n. 36.* potest tamen votum illud ab ipso vovente commutari in absolutum de Religione alia etiam mitiore, quia melius est esse absolutè obligatum ad aliquem Ordinem, v.g. *Canonicorum Regularium*, quàm conditionatè ad Ordinem *Carthusianorum* vel ad nullum: Consequenter qui vovet ingredi, v.g. Ordinem *S. Francisci & non S. Dominici*, quamvis secundum *Castrop. §. 5. num. 16. & Burgh. Centur. 3. Cas. 13.* videatur invalidè vovere, quia pars materiæ, quam vover, scilicet non ingredi Ordinem *S. Dominici*, est inepta voto, tamen secundum *Sanch. c. 8. n. 47.* aliòsque plures validè vover, quia Votum illud directè est de bono meliore, quamvis indirectè aliud bonum excludat; deinde quia melius est hoc unum ex obligatione facere, quàm liberum esse ad utrumque, quorum neutrum fortè faceret: Has sententias ut conciliet *Tamb. sic ait §. 4. n. 7.* si voveas ingredi Religionem *S. Francisci & non S. Dominici*, quia iudicas priorem esse tibi aptissimum, posteriorem autem non

non esse aptum, Votum valet ; si autem finè
causa temerè tibi tollas libertatem ad Ordine
S. Dominici, Votum non valet ; & eodem mo
loquere de aliis, v. g. si voveas non orare
flexis genibus, non dare eleemosynam, nisi semp
fit major quàm unius aurei, quàmvis *Castrop.* di
ejusmodi Vota esse invalida , quia habent
adjunctum, *non orabo stans, non dabo eleemosyna
medi aurei*, quæ sunt materia inepta Voto, tam
si adsit honesta causa hæc adjungendi, ma
riæ istæ non erunt Voto ineptæ.

412 §. 8. Quàmvis aliquis voveat Religionem
ut lautè vivat, tamen materia est de meliori,
Votum valet , quia lautus victus non est fin
principalis, sed tantùm causa impulsiva.

413 §. 9. Probabile est, quòd Votum Carthusia
nunquam, nè in infirmitate quidem & pericu
mòrtis, comedendi carnes, sit de meliori bon
spectatis circumstantiis Statùs & Regulæ, adeoq
obliget, *Tambur. c. 16. §. I. n. 1.* Vide *Busenba*
referendum num. 769.

414 §. 10. Si finis Voti sit res omnino indifferens,
si voveas jejunium, ut parcas sumptibus ; eleem
synam, ut non videaris avarus, vota sunt invalida
quia Votum non acceptatur à Deo, nisi res vove
tur, prout honesta est, *Suar. L. 4 n. 5. Sanch. c. 7. n. 1.*
Castrop. §. 3. num. 6. Illsung T. 5. n. 93 : è com
quàmvis materia & finis secundùm se sit indiff
rens, si tamen imbibat aliquid honestum, v
agnitionem divinæ bonitatis donantis re
optatam, Votum valet, uti si voveas jejunium
ut obtineas scientiam, honorem, valetudine
à Deo, quia honestum est intendere talem finem
consequi per donationem divinam, *Laym. L. 4. T. 1.*
c. 2. n. 10. Castrop. suprà, Gob. num. 60.

§. 11. Ut res indifferens sit materia Voti 415
 ratione boni finis, debet esse apta ad bonitatem
 talis finis, hinc non valent hæc Vota, ob reve-
 rentiam non præscindendi ungues die festo,
 nunquam spuendi in templo, non comedendi
 capita animalium ad honorem S. Joannis decapi-
 tati, non nendi die Sabbathi ad honorem
 B. Virginis &c, quia hæc materiæ sunt vanæ &
 inutiles ad istos fines. *Gob. n. 61.* Valerent tamen
 Vota, si hæc ob aliquam circumstantiam pertine-
 rent ad aliquam virtutem, uti si multum delecta-
 reris cibo è capitibus animalium, & voveres
 abstinere ex motivo temperantiæ; si affectu nendi
 retardareris ab oratione, & voveres non nere,
Tambur. c. 15. §. 2. num. 9. Gob. n. 64, qui num. 63.
 ad dignoscendum, sitne Votum irritum nec ne
 ratione finis extrinseci, dat hanc regulam:
Omnis ille & solus finis extrinsecus irritat votum,
pro quo sine obtinendo irreverenter & ineptè oramus
expressè Deum, quoties enim vovendo volumus obti-
 nere aliquid, toties illud à Deo petimus saltè impli-
 citè, non auderemus autem à Deo petere indecen-
 tia, vel non conducentia neque ad ipsius honorem
 neque ad salutem nostram vel Proximi, unde
 votum jejunii, ut obtineas divitias, præcisè in divi-
 tiis sistendo & non referendo ad bonum usum,
 est irritum, *Suar. Sanch. Gob. num. 65.*

§. 12. Votum bibendi mediocriter vel ludendi 416
 honestè, si fiat absolutè, & importet obligationem
 absolutam ad potum vel lusum, est de re prorsus
 indifferente, vel saltem non est de meliori, quia
 sæpe melius est ab his abstinere, hinc non valet:
 Si tamen esset conditionatum, & sic diceret,
Quandocunque bibam, faciam mediocriter; quando-
cunque ludam, honestè ludam, est de meliori bono,

R

&c

& valet, quia supposito, quòd bibam vel ludam
semper melius est ista facere mediocriter &
honestè.

417 §. 13. **Votum non vovendi**, si sit absolutè
excludens omnem libertatem vovendi, est irritum
quia impedit majus bonum, nam absolutè melius
est vovere quàm non vovere; si autem voveas
non vovere temerè, vel inconsulto Confessario aut
viro prudente, **Votum valet**, quia tantùm excludit
hoc, quod malum est, nempe temeritatem &
imprudèntiam, nec opponitur voto secundùm se.
Quòd si tamen postea memor **Voti** antecedentis
voveas temerè aut nemine consulto, peccas quidem
contra antecedens **Votum**, attamen non moraliter,
nam suppono non esse temeritatem vel
imprudèntiam gravem; posterius tamen **Votum**
est validum: Si autem postea voveres immemor
antecedentis **Voti**, dubitatur, an posterius **Votum**
valeat, & videtur distinguendum, nam si antea
cum priori **Voto** habuisti expressam voluntatem
non obligandi te unquam in posterum, si forte
voveres immemor illius prioris **Voti**, posterius
Votum erit invalidum, quia prior voluntas
non obligandi se videtur adhuc moraliter manere,
ideòque Deus non acceptabit posterius **votum**,
si autem non habuisses talem expressam voluntatem,
postremum **Votum** esset validum, quia
haberet omnia ad valorem requisita, ita quoad
omnes partes *Suar. L. 2. c. II. n. 5. Sanch. c. 8. d. n. 14.*
Castrop §. 5. n. 3. & alii.

418 §. 14. **Votum non petendi dispensationem**,
si sit absolutum, est invalidum, quia dispensatio
sæpe est necessaria vel melior voventi; sed **votum**
non petendi dispensationem sine causa, est validum,
Sanch. num. 21. Castrop. num. 4. Tamb. §. 4. n. 8.

Si autem non constet de intentione, censendum est fuisse de non petendo sine causa, tum quia nemo præsumitur malè voluisse vovere, tum etiam quia quando certus est actus, in dubio standum est pro ejus valore.

§. 15. Votum non admittendi Prælaturam vel dignitatem, si fiat ex humilitate vel ad vitanda pericula, valet, quia majus bonum est rejicere onus, in se quidem bonum & perfectum, at tamen majori perfectioni subjecti oppositum vel periculosum, quàm admittere, *Tamb. n. 5, quod Gob. n. 71.* dicit esse certum, quia Ecclesia approbavit votum, quod in Societate JESU fit de non admittendis dignitatibus; idem putat *Suar. de Voto non suscipiendi sacros Ordines*, sed, per se loquendo, meritò contradicit *Tambur. n. 10*, quia, per se loquendo, afferunt majus bonum nec tantum periculum.

§. 16. Votum Religiosi, impuberis, uxoris, servi, de materia per se quidem bona & honesta, sed illis legitimè quoad substantiam interdicta, est irritum, quia Votum non debet adversari Præcepto, nam melius est observare Præceptum, quàm transgredi; si autem materia tantum quoad modum interdicta sit, v. g. si Superior prohibuerit, ne subditus absque suo consensu jejunaret, Votum subditi de jejunando sub conditione impetratæ licentiæ valet, quia jejunium cum licentia non prohibebatur, hinc qui sic vovisset, teneretur petere licentiam, alioquin irrisoriè vovisset. *Si dicas*, saltem ille, cui materia quoad substantiam est interdicta, poterit vovere sub conditione impetratæ dispensationis, sicuti duo prohibiti contrahere matrimonium, possunt sibi illud promittere sub conditione impetratæ dispensationis. *R.* Disparitatem esse, quòd promissio humana, qualis est illa matrimonii,

spectet tantum materiam promissario utilem & in se honestam, è contra Votum spectat materiam meliorem & Deo gratiorem, Deo autem, per se loquendo, gratius est Præceptum servari, quam ab eo per dispensationem eximi.

- 421 §. 17. Probabile est, quòd votum factum in gratiarum actionem pro re mala, v.g. pro obrecta injusta victoria, vel filio ex fornicatione, sit validum, quia non agis gratias pro victoria ex ea parte, quâ est injusta vel à te processit, sed quatenus processit à Deo, qui meritò potuisset impedire, ita *Suar. L. 2. c. 5. n. 19. Castrop. P. 8. §. 3. n. 4.* contra *Sanch. Lesf. & Lay.* Similiter secundum *Gel.* n. 67. valet votum, si dicas, *voveo me fore Religiosum, si in duello proximo occidero potius Adversarium, quàm ille me.*

Materiam absolutè levem non substantiæ gravi obligationi, dicam Lib. 5. num. 233.

- 422 Q. 112. Quomodo peccet, qui vovet illicita, vel indifferentia, vel ob malum finem; aut qui talia vota exequitur. R. §. 1. Si solus finis voventis sit venialiter malus, præter peccatum, quod est desiderium illius finis mali, etiam committitur veniale contra Religionem, quia irreligiosum est ad Deum offensam abuti voto, quod per se ad cultum Dei ordinatur: est autem veniale tantum, quia solummodo est defectus in modo vovendi ex fine extrinseco, qui non redundat in materiam voti nec obligationem minuit, adeoque culpa venialem excedere non potest.

- 423 §. 2. Si res promissa sit mortaliter turpis, vovetur promittatur propter finem mortaliter turpem, esto exterius tantum finem animo promittendi vel explendi fiat, præter malitiam pravi desiderii, est mortale contra Religionem, quia promittitur offer

offert rem illam Deo, vel ergo ut gratam, & est gravis blasphemia ac illusio Dei, cum sciat esse ipsi ingratissimam; vel offert ut ingrati, & sic æquivalenter minatur Deo, aut vult affligere; hæc autem omnia sunt gravia.

§. 3. Si res promissa vel finis sit tantum venialiter turpis, aliqui putant esse tantum peccatum veniale ob levitatem materiæ, alii dicunt adhuc esse mortale, ob rationem jam datam; quia tamen verbum (*voveo*) in re vel fine turpi passim non significat votum, sed ordinariè Juramentum, uti cum quis dicit, *voveo me vindicaturum*, intelligit, *juro*, tunc si materia sit levis, secundum dicta n. 265. peccatum erit leve.

§. 4. Votum rei indifferentis vel ob finem indifferentem est tantum veniale, quia nec actus Deo est contumeliosus, nec materia positivè ingrata; putat quidem *Beja* P. I. Caf. 66. hoc esse peccatum blasphemix, adeoque grave, eò quòd æquivalenter dicat Deum delectari rebus vanis & inutilibus, sed *contra est*, quòd non sit illa mens voventis, sed tantum imprudentia circa electionem materiæ.

§. 5. Executio votorum supradictorum eandem malitiam continet, quam emissio, quia executio ex obligatione voti, est facti voti approbatio.

DUBIUM IV.

Quæ & quanta sit obligatio voti.

Resp. Tanta est, quantam tum quantitas materiæ permittit, tum intentio voventis, quâ se vel multum, vel parum, vel absolutè, vel cum certa conditione, restrictione temporis,

R 3

quali-